

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU - MEDICINSKI FAKULTET
HRVATSKO DRUŠTVO ZA ALZHEIMEROVU BOLEST
I PSIHIJATRIJU STARIJE ŽIVOTNE DOBI

poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
I. kategorije

NUSPOJAVE PSIHOFAARMAKA

Voditelji tečaja

Prof. dr .sc. Ninoslav Mimica

Doc. dr. sc. Suzana Uzun

Doc. dr. sc. Oliver Kozumplik

Zagreb, 27. listopada 2017.

Predgovor

Sadržaji opisani u ovoj knjižici namijenjeni su lakšem praćenju i usvajanju novih znanja na poslijediplomskom tečaju Nuspojave psihofarmaka koji se održava na Klinici za psihijatriju Vrapče 27.listopada 2017.g., a uključuju opis nuspojava antidementiva, tj. lijekova koji se propisuju za liječenje demencije, poglavito Alzheimerove bolesti- četiri inhibitora acetilkolinesteraze i jednog antagonista glutamata – memantina. Opisane su nuspojave antipsihotika koji su prva linija farmakološkog tretmana psihotičnih poremećaja i drugih bihevioralnih poremećaja. Opisan je metabolički sindrom koji se češće javlja među psihijatrijskim bolesnicima u odnosu na opću populaciju. Opisane su nuspojave antidepresiva lijekova koji se koriste u liječenju poremećaja raspoloženja i kod kojih su opisane brojne nuspojave tijekom primjene. U knjižici su opisane i nuspojave stabilizatora raspoloženja koji se koriste u liječenju bipolarnog afektivnog poremećaja koji može zahvatiti do 1,5% odraslih osoba te povećava rizik od suicida i dizabiliteta kao i nuspojave benzodiazepina. Benzodiazepini se i dalje rutinski propisuju ne samo u psihijatriji već i šire u medicini. Imaju brz početak djelovanja i općenito se dobro podnose, no važno je poznavati i njihove neželjene učinke i u tom smislu planirati optimalnu uporabu ovih lijekova u tretmanu pojedinog pacijenta. U knjižici se mogu pronaći podaci o povezanosti serotoninskih receptora i nuspojava psihofarmaka kao i javljanju nuspojava tijekom liječenja ovisnika o različitim psihoaktivnim tvarima. Dodatni problem u liječenju ovisnosti predstavljaju i komorbidni psihički poremećaji kao što su depresivni poremećaj, anksiozni poremećaji, poremećaji ličnosti, ovisnost o drugim psihoaktivnim tvarima, itd., koje je uvijek potrebno liječiti istovremeno s liječenjem ovisnosti što je opisano na stranicama ove publikacije. Također opisane su ocjenске skale koji se koriste u procjeni nuspojava psihofarmaka. U farmakoeкономskim analizama troškovi se promatraju kao izravni i neizravni, a izravni se opet dijele na medicinske i nemedicinske što je opisane na stranicama knjižice koja je pred Vama. Na kraju u procesu registracije lijeka, tj. prije pojave na tržištu, potencijalni lijek prolazi kroz dugogodišnja klinička ispitivanja gdje, pored efikasnosti, mora pokazati i zadovoljavajuću sigurnost odnosno podnošljivost. Tako su i svi današnji brojni psihofarmaci (anksiolitici, antidepresivi, antipsihotici, stabilizatori raspoloženja, antidementivi i drugi) tijekom procesa registracije, uz dokaz o svojoj učinkovitosti pokazali i zadovoljavajući profil nuspojava. Nužno je da liječnik-terapeut poznaje moguće nuspojave lijekova koje prepisuje, te da o njima unaprijed informira bolesnika i da ga savjetuje kako da se ponaša u tom slučaju. Na taj način će se bolesnika pripremiti za tu mogućnost, prevenirati preuranjeno odbacivanje lijeka koji bi mogao biti od koristi, povećati povjerenje, stvoriti bolji terapijski savez, a što je sve nužno za cjelokupan ishod liječenja. Menadžment nuspojava podrazumijeva poznavanje potencijalnih nuspojava i interakcija lijekova, preveniranje, ublažavanje i liječenje istih kada se pojave, ali isto tako i odustajanje od propisanog lijeka, zamjenu lijeka s drugim, odgovarajućim lijekom u slučaju značajnijih smetnji. Poznavajući dobro sveukupni potencijal psihofarmaka kojega prepisujemo pacijentu, u većini slučajeva moći ćemo se uspješno nositi s (najčešće prolaznim) nuspojavama, a neki puta ćemo čak biti u prilici i pozitivno iskoristiti nuspojave lijekova

Ninoslav Mimica, Suzana Uzun, Oliver Kozumplik